Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 9 januari 2025 *

”Begäran om förhandsavgörande – Straffrättsligt samarbete – Direktiv 2014/41/EU – Europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området – Materiellt tillämpningsområde – Begreppet utredningsåtgärd – Delgivning av ett åtalsbeslut som även omfattar en häktningsorder och en order om ställande av borgen – Hörande av den tilltalade personen”

I mål C-583/23 [Delda], [i]

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike) genom beslut av den 19 september 2023, som inkom till domstolen den 22 september 2023, i ett förfarande om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder avseende

AK,

ytterligare deltagare i rättegången:

Ministère public,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden på tredje avdelningen C. Lycourgos (referent), tillika tillförordnad ordförande på fjärde avdelningen, samt domarna S. Rodin och O. Spineanu-Matei,

generaladvokat: A.M. Collins,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– AK, genom I. Zribi, avocate,

– Frankrikes regering, genom R. Bénard, B. Dourthe och B. Fodda, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: franska.

[i] Förevarande mål har getts ett fiktivt namn. Detta namn är inte någon av rättegångsdeltagarnas verkliga namn.

– Nederländernas regering, genom M.K. Bulterman och J.M. Hoogveld, båda i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom F. Blanc, H. Leupold och J. Vondung, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 4 oktober 2024 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 1 och 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU av den 3 april 2014 om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (EUT L 130, 2014, s. 1).

2 Begäran har framställts i samband med en begäran om verkställighet i Frankrike av en europeisk utredningsorder som utfärdats av de spanska rättsliga myndigheterna avseende AK.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Konventionen av den 29 maj 2000

3 Artikel 5 i konventionen, upprättad av rådet på grundval av artikel 34 i Fördraget om Europeiska unionen, om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater (EGT C 197, 2000, s. 3) (nedan kallad konventionen av den 29 maj 2000) har rubriken ”Översändande och delgivning av rättegångshandlingar”. I artikel 5.1 föreskrivs följande:

”Varje medlemsstat skall översända rättegångshandlingar som rör personer som vistas på en annan medlemsstats territorium direkt till dessa personer med post.”

Direktiv 2014/41

4 Skäl 25 i direktiv 2014/41 har följande lydelse:

”I detta direktiv fastställs bestämmelser för vidtagande av en utredningsåtgärd som syftar till bevisinhämtning, i alla skeden av ett straffrättsligt förfarande inklusive under själva rättegången, om så behövs med deltagande av den berörda personen. En utredningsorder får exempelvis utfärdas för en tillfällig överföring av den personen till den utfärdande staten eller för hörande genom videokonferens. Om [den berörda] personen överförs till en annan medlemsstat för att lagföras, inklusive för att ställas inför rätta, bör dock en europeisk arresteringsorder utfärdas i enlighet med rådets rambeslut 2002/584/RIF [av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1)].”

5 I artikel 1.1 i detta direktiv föreskrivs följande:

”En europeisk utredningsorder (nedan kallad *utredningsorder*) är ett rättsligt avgörande som har utfärdats eller godkänts av en rättslig myndighet i en medlemsstat (nedan kallad *den utfärdande staten*) för genomförande av en eller flera specifika utredningsåtgärder i en annan medlemsstat (nedan kallad *den verkställande staten*) i syfte att inhämta bevis i enlighet med detta direktiv.

Utredningsordern får också utfärdas i syfte att inhämta bevis som de behöriga myndigheterna i den verkställande staten redan har i sin besittning.”

6 I artikel 3 i samma direktiv anges följande:

”Utredningsordern ska omfatta samtliga utredningsåtgärder, med undantag av inrättandet av en gemensam utredningsgrupp och bevisinhämtning inom en sådan grupp, enligt artikel 13 i konventionen [av den 29 maj 2000] och rådets rambeslut 2002/465/RIF [av den 13 juni 2002 om gemensamma utredningsgrupper (EGT L 162, 2002, s. 1)], utom för tillämpningen av artikel 13.8 i konventionen och artikel 1.8 i rambeslutet.”

7 I artikel 9 i direktiv 2014/41 föreskrivs följande:

”1. Den verkställande myndigheten ska utan krav på vidare formaliteter erkänna en utredningsorder som översänds i enlighet med detta direktiv och se till att den verkställs på samma sätt och på samma villkor som om den berörda utredningsåtgärden hade begärts av en myndighet i den verkställande staten, såvida inte denna myndighet beslutar att åberopa något av skälen för icke-erkännande eller icke-verkställighet eller något av skälen för att skjuta upp verkställigheten enligt detta direktiv.

2. Den verkställande myndigheten ska rätta sig efter de särskilda formaliteter och förfaranden som uttryckligen anges av den utfärdande myndigheten, såvida inte annat föreskrivs i detta direktiv och under förutsättning att sådana formaliteter och förfaranden inte strider mot de grundläggande rättsprinciperna i den verkställande staten.

…

6. Den utfärdande myndigheten och den verkställande myndigheten får samråda på lämpligt sätt för att främja effektiv tillämpning av denna artikel.”

8 I artikel 10.1 och 10.2 i direktivet anges följande:

”1. Den verkställande myndigheten ska om möjligt vidta en annan utredningsåtgärd än den som avses i den europeiska utredningsordern, när

a) den utredningsåtgärd som anges i utredningsordern inte finns i den verkställande statens lagstiftning, eller

b) den utredningsåtgärd som anges i utredningsordern inte skulle vara tillgänglig i ett liknande inhemskt ärende.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11 ska punkt 1 inte tillämpas på följande utredningsåtgärder, som alltid ska vara tillgängliga enligt den verkställande statens lagstiftning:

…

c) Hörande av ett vittne, en sakkunnig, ett brottsoffer, en misstänkt eller tilltalad person eller en tredje part inom den verkställande statens territorium.

…”

9 Artikel 13 i direktivet har följande lydelse:

”1. Den verkställande myndigheten ska utan onödigt dröjsmål till den utfärdande staten överlämna det bevismaterial som har inhämtats eller som de behöriga myndigheterna i den verkställande staten redan har i sin besittning till följd av verkställigheten av den europeiska utredningsordern.

Om det begärs i utredningsordern och det är möjligt enligt den verkställande statens lagstiftning, ska bevismaterialet omedelbart överlämnas till de behöriga myndigheterna i den utfärdande stat som bistår vid verkställandet av utredningsordern i enlighet med artikel 9.4.

…

4. Om de berörda föremålen, handlingarna eller uppgifterna även är relevanta för andra förfaranden, får den verkställande myndigheten på uttrycklig begäran och efter samråd med den utfärdande myndigheten tillfälligt överlämna bevismaterialet, på villkor att det återlämnas till den verkställande staten så snart som det inte längre behövs i den utfärdande staten eller vid varje annan tidpunkt eller varje annat tillfälle som de behöriga myndigheterna kommer överens om.”

10 Artikel 15.1 i direktivet har följande lydelse:

”Erkännande eller verkställighet av utredningsordern får skjutas upp i den verkställande staten, om

…

b) de berörda föremålen, handlingarna eller uppgifterna redan används inom ramen för andra förfaranden, till dess att de inte längre behövs för detta ändamål.”

11 I artikel 22.1 i direktivet stadgas följande:

”En utredningsorder får utfärdas för ett tillfälligt överförande av en frihetsberövad person i den verkställande staten för vidtagande av en utredningsåtgärd som syftar till bevisinhämtning och vars vidtagande kräver den personens närvaro på den utfärdande statens territorium, under förutsättning att denne inom utsatt tid återförs av den verkställande staten.”

12 I artikel 23.1 i detta direktiv föreskrivs följande:

”En utredningsorder får utfärdas för ett tillfälligt överförande av en frihetsberövad person i den utfärdande staten för vidtagande av en utredningsåtgärd som syftar till bevisinhämtning och vars vidtagande kräver att personen är närvarande på den verkställande statens territorium.”

13 I artikel 24.1 i nämnda direktiv anges följande:

”Om en person befinner sig på en verkställande medlemsstats territorium och ska höras som vittne eller sakkunnig av den utfärdande medlemsstatens behöriga myndigheter får den utfärdande myndigheten utfärda en utredningsorder i syfte att låta höra vittnet eller den sakkunnige genom videokonferens eller annan ljud- och bildöverföring i enlighet med punkterna 5–7.

Den utfärdande myndigheten får också utfärda en utredningsorder i syfte att höra en misstänkt eller tilltalad person genom videokonferens eller annan ljud- och bildöverföring.”

14 Formuläret för en europeisk utredningsorder, som återfinns i bilaga A till samma direktiv, innehåller bland annat ett avsnitt med rubriken ”Utredningsåtgärd(er) som ska vidtas”, vilket innehåller flera rutor som kan kryssas i, bland annat ”Hörande av misstänkt eller tilltalad person”, samt ett avsnitt med rubriken ”Skäl för utfärdandet av utredningsordern”, där den rättsliga myndigheten i den utfärdande staten uppmanas att ange skälen till att ordern utfärdas.

Fransk rätt

15 Artikel 694-16 i straffprocesslagen föreskriver följande:

”En europeisk utredningsorder är ett rättsligt avgörande som utfärdats av en medlemsstat, kallad utfärdande stat, genom vilket den utfärdande staten genom att använda formulär som är gemensamma för alla stater begär att en annan medlemsstat, kallad verkställande stat, inom en viss tid ska genomföra utredningar på sitt territorium i syfte att inhämta bevismaterial för ett brott eller överlämna bevismaterial som redan är i dess besittning.

En europeisk utredningsorder kan även syfta till att tillfälligt förhindra att material som kan användas som bevis förstörs, omvandlas, flyttas, överlämnas eller överlåts i den verkställande staten.

En europeisk utredningsorder kan också syfta till att tillfälligt överföra en person som är frihetsberövad i den verkställande staten till den utfärdande staten, för att göra det möjligt att genomföra de processuella åtgärder som kräver personens närvaro i den utfärdande staten, eller att tillfälligt överföra en person som är frihetsberövad i den utfärdande staten till den verkställande staten så att personen kan delta i de begärda utredningarna på det territoriet.

Den bevisning som avses i de två första styckena kan även avse en persons åsidosättande av skyldigheter som följer av en fällande dom, även om detta åsidosättande inte utgör ett brott.”

16 Artikel 696–44 i samma lag föreskriver följande:

”När en utländsk regering anser det nödvändigt att delge en enskild som är bosatt på franskt territorium en rättegångshandling eller en dom i ett straffrättsligt förfarande som inletts utomlands, ska handlingen översändas på det sätt som föreskrivs i artiklarna 696–8 och 696–9, i förekommande fall tillsammans med en fransk översättning. Personlig delgivning ska ske på begäran av åklagarmyndigheten. Originalhandlingen i vilken fastställs att delgivning har genomförts ska på samma väg återsändas till den ansökande regeringen.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

17 Den 1 mars 2021 utfärdade de spanska rättsliga myndigheterna en europeisk utredningsorder som riktade sig till de franska rättsliga myndigheterna för att AK, som var frihetsberövad i Frankrike, skulle delges ett beslut om åtal som Juzgado Central de Instrucción nº 4 de la Audiencia Nacional (Centrala förundersökningsdomstolen nr 4, Spanien) meddelade den 30 september 2009 och att denna person, i närvaro av sin advokat, skulle kunna ”visa vad som var rättsligt möjligt med avseende på de aktuella omständigheterna”. Detta beslut åtföljdes av ett beslut om häktning och om ställande av borgen på 30 000 euro.

18 En undersökningsdomare vid Tribunal judiciaire de Paris (Förstainstansdomstolen i Paris, Frankrike) delgav AK åtalsbeslutet genom protokoll den 19 juli 2021 och överlämnade, i närvaro av hennes försvarare, en kopia av beslutet på spanska till henne och genomförde ett förhör med henne. Den 20 juli 2021 väckte AK talan om ogiltigförklaring av hörandet vid Cour d’appel de Paris (Appellationsdomstolen i Paris, Frankrike), med motiveringen att de spanska myndigheternas begäran inte utgjorde en europeisk utredningsorder, såsom den definieras i artikel 694–16 i straffprocesslagen.

19 Den 20 april 2022 ogillade Cour d’appel de Paris (Appellationsdomstolen i Paris) överklagandet och slog bland annat fast att de spanska rättsliga myndigheterna inte bara hade yrkat att åtalsbeslutet skulle delges AK, utan även att AK skulle kunna ”visa vad som var rättsligt möjligt med avseende på de aktuella omständigheterna”. Den domstolsinstansen påpekade också att de spanska rättsliga myndigheternas beslut preciserade, under rubriken ”Skäl till utfärdandet av utredningsordern”, att de begärda handlingarna ingick ”i utredningen av gärningarna och alla de omständigheter som kan påverka brottsrubricering och skuldfråga”, och att de spanska myndigheterna visserligen inte hade markerat fältet ”Hörande av misstänkt eller tilltalad person” i formuläret, men att de klart och tydligt hade begärt att en fransk förundersökningsdomare skulle inhämta och protokollföra AK:s uttalanden om de gärningar som hon är misstänkt för. Appellationsdomstolen drog av detta slutsatsen att de spanska myndigheterna, genom att begära att den berörda personen, i närvaro av sin försvarare och med iakttagande av rätten till försvar, skulle ange hur hon ställde sig till gärningarna, hade begärt att utredningar skulle genomföras i syfte att inhämta bevis för ett brott.

20 AK överklagade denna dom till Cour de cassation (Högsta domstolen, Frankrike), som är den hänskjutande domstolen. Hon har anfört att en europeisk utredningsorder inte får utfärdas i syfte att ”tillkännage anklagelser och underrätta en misstänkt eller tilltalad person om att åtal har väckts vid domstol”, eftersom en sådan delgivning omfattas av andra samarbetsinstrument, särskilt artikel 696–44 i straffprocesslagen.

21 I målet vid Cour de cassation (Högsta domstolen) ansåg generaladvokaten vid den domstolen att det beslut som fattats att de spanska rättsliga myndigheterna omfattar utredningsåtgärder som på ett icke särskiljbart sätt avser delgivning av åtalsbeslutet mot AK och en domares inhämtande av hennes yttrande i närvaro av en försvarare, så att rätten till försvar ska iakttas, och att det beslutet därför avsåg genomförande av utredningar i syfte att inhämta bevis för ett brott.

22 Den hänskjutande domstolen, som har understrukit att direktiv 2014/41 har införlivats med den franska rättsordningen genom artikel 694–15 och följande artiklar i straffprocesslagen, har påpekat att EU-domstolen hittills aldrig har uttalat sig om den materiella räckvidden av en europeisk utredningsorder, särskilt inte i frågan huruvida den omfattar delgivning av ett åtalsbeslut som också innehåller en häktningsorder och en order om ställande av borgen.

23 Mot denna bakgrund beslutade Cour de cassation (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

”Ska artiklarna 1 och 3 i direktiv 2014/41 tolkas så, att en rättslig myndighet i en medlemsstat får utfärda eller godkänna en europeisk utredningsorder som avser dels en tilltalad persons delgivning av ett åtalsbeslut som dessutom omfattar en häktningsorder och en order om ställande av borgen, dels hörande av den berörda personen så att han eller hon, i närvaro av sin försvarare, ska kunna yttra sig på ett ändamålsenligt sätt om de gärningar som anges i nämnda beslut?”

Förfarandet vid domstolen

24 Som svar på en begäran om upplysningar från EU-domstolen den 27 oktober 2023 angav den hänskjutande domstolen, den 23 november 2023, dels att AK hade överlämnats till de spanska rättsliga myndigheterna den 9 september 2022, för att verkställa tre domar som meddelats av Cour d’appel de Paris (Appellationsdomstolen i Paris) den 26 september 2018 och den 9 oktober 2019, dels att protokollet från hörandet den 19 juli 2021 hade översänts till de spanska rättsliga myndigheterna.

Prövning av tolkningsfrågan

25 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artiklarna 1 och 3 i direktiv 2014/41 ska tolkas så, att ett beslut genom vilket en rättslig myndighet i en medlemsstat anmodar en rättslig myndighet i en annan medlemsstat dels att delge den berörda personen ett åtalsbeslut som dessutom omfattar en häktningsorder och en order om ställande av borgen, dels ger den berörda personen tillfälle att yttra sig på ett ändamålsenligt sätt om de gärningar som anges i nämnda beslut, utgör en utredningsåtgärd som kan bli föremål för en europeisk utredningsorder i den mening som avses i detta direktiv.

26 Enligt artikel 1 i direktiv 2014/41 är en europeisk utredningsorder ett rättsligt avgörande som har utfärdats eller godkänts av en rättslig myndighet i den utfärdande medlemsstaten för genomförande av en eller flera specifika utredningsåtgärder i den verkställande medlemsstaten i syfte att inhämta bevis. Vad gäller artikel 3 i samma direktiv anger den att den europeiska utredningsordern ska omfatta samtliga utredningsåtgärder, med undantag av inrättandet av en gemensam utredningsgrupp och bevisinhämtning inom en sådan grupp.

27 Det ska i detta hänseende för det första påpekas att direktiv 2014/41 inte heller innehåller någon definition av vad som ska förstås med ”utredningsåtgärd” i den mening som avses i artiklarna 1 och 3 i direktivet, och inte heller någon hänvisning till medlemsstaternas rättsordningar för att definiera ett sådant begrepp. Begreppet ska således ges en självständig tolkning i unionsrätten, inte bara med beaktande av bestämmelsernas lydelse, utan också av sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som de ingår i (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 april 2024, M.N. (Encrochat), C-670/22, EU:C:2024:372, punkt 109).

28 Vad för det första gäller lydelsen av artiklarna 1 och 3 i direktiv 2014/41 hänvisar begreppet ”utredningsåtgärd” i brottsbekämpande syfte, i dess allmänspråkliga betydelse, till varje utredningsåtgärd som syftar till att fastställa om det föreligger en straffbar gärning, de omständigheter under vilka den har begåtts samt gärningsmannens identitet. En sådan tolkning bekräftas av påståendet, i bland annat artikel 1, att syftet med utredningsåtgärden ska vara att den utfärdande medlemsstaten ska kunna inhämta ”bevis”.

29 För det andra ger, såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 28–30 i sitt förslag till avgörande, det sammanhang som artiklarna 1 och 3 i direktiv 2014/41 ingår i stöd för denna tolkning.

30 I artikel 10.2 liksom i artiklarna 24–31 i direktiv 2014/41 räknas en rad utredningsåtgärder upp som alla syftar till att erhålla information för att fastställa de faktiska omständigheterna eller gärningsmannens identitet.

31 Även om det framgår av artiklarna 22 och 23 i direktivet att en europeisk utredningsorder även kan avse överförande av en frihetsberövad person, preciseras emellertid i dessa artiklar att en sådan överföring endast får ske i syfte att verkställa en utredningsåtgärd i syfte att inhämta bevis som kräver att personen befinner sig i den medlemsstat till vilken överföringen begärs. Däremot framgår det av skäl 25 i direktivet att om den berörda personen ska överföras till en annan medlemsstat för att lagföras, inklusive för att ställas inför rätta, ska en europeisk arresteringsorder utfärdas utan att en europeisk utredningsorder kan ersätta den.

32 Slutligen framgår det av artiklarna 13 och 15 i direktiv 2014/41 att syftet med att utfärda en europeisk utredningsorder är att det bevismaterial som erhållits eller redan innehas av myndigheterna i den verkställande medlemsstaten ska överföras till den utfärdande medlemsstaten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 september 2021, Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster, C-66/20, EU:C:2021:670, punkt 41). Utredningsåtgärden ska således i slutändan syfta till att den verkställande medlemsstaten ska översända vissa bevis till den utfärdande medlemsstaten. Dessa bevis identifieras i artiklarna 13.4 och 15.1 b som föremål, handlingar eller uppgifter.

33 För det tredje bekräftar även det mål som eftersträvas med direktiv 2014/41 en sådan tolkning av begreppet utredningsåtgärder.

34 Direktivet syftar nämligen till att ersätta den existerande fragmentariska och komplicerade ramen för bevisupptagning i brottmål med en gränsöverskridande dimension, och, genom inrättandet av ett förenklat och effektivare system grundat på ett instrument, kallat ”den europeiska utredningsordern”, att underlätta och påskynda det rättsliga samarbetet (dom av den 30 april 2024, M.N. (Encrochat), C-670/22, EU:C:2024:372, punkt 86). Av detta följer att unionslagstiftaren, genom att anta direktivet, har haft för avsikt att förbättra det rättsliga samarbetet i fråga om bevisupptagning i gränsöverskridande brottmål.

35 Samtidigt förutsätter syftena med direktiv 2014/41 att förenkla och effektivisera det rättsliga samarbetet att nyckelfaktorerna i mekanismen för den europeiska utredningsordern kan identifieras enkelt och otvetydigt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 mars 2023, Staatsanwaltschaft Graz (Skattebrottsmyndigheten i Düsseldorf), C-16/22, EU:C:2023:148, punkt 43). Själva begreppet utredningsåtgärd ingår emellertid bland sådana nyckelfaktorer, vilket innebär att detta syfte även talar för en enkel, allmänspråklig definition av det begreppet, såsom den som anges i punkt 28 ovan.

36 För det andra ska det prövas om de åtgärder som begärs i ett sådant beslut som det som är aktuellt i det nationella målet utgör utredningsåtgärder i den mening som avses i direktiv 2014/41.

37 Vad för det första gäller en begäran från de rättsliga myndigheterna i en medlemsstat till de rättsliga myndigheterna i en annan medlemsstat om delgivning till den berörda personen av åtalet mot honom eller henne, ska det påpekas att en sådan delgivning inte i sig kan utgöra en

utredningsåtgärd i den mening som avses i direktivet. En sådan delgivning syftar nämligen inte till att erhålla bevisning, utan utgör en processuell skyldighet som syftar till att driva vidare det offentliga förfarande som inletts mot den person som är föremål för den. Som generaladvokaten har påpekat i punkt 34 i sitt förslag till avgörande regleras delgivningen av en sådan handling i en annan medlemsstat i princip inte av nämnda direktiv utan av artikel 5 i konventionen av den 29 maj 2000.

38 För det andra påverkar inte den omständigheten att strafföreläggandet, såsom i förevarande fall, är förenat med ett föreläggande att ställa borgen, detta konstaterande, eftersom skyldigheten att ställa en sådan borgen inte heller utgör en utredningsåtgärd i den mening som avses i direktiv 2014/41, såsom framgår av punkterna 27–35 ovan.

39 Vad för det tredje gäller det beslut om häktning som även kan förenas med åtalsbeslutet, framgår det av domstolens praxis att den europeiska utredningsordern, förutom de fall av överföring av personer som redan är frihetsberövade i syfte att genomföra en utredningsåtgärd, som avses i artiklarna 22 och 23 i direktivet, inte kan kränka den berörda personens rätt till frihet enligt artikel 6 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (dom av den 8 december 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Förfalskade banköverföringar), C-584/19, EU:C:2020:1002, punkt 73).

40 Härav följer att en europeisk utredningsorder, förutom i de fall som avses i artiklarna 22 och 23 och som inte framstår som relevanta i förevarande fall, inte kan innehålla en begäran om att den person som är föremål för begäran ska placeras eller hållas kvar i häkte.

41 Vad för det fjärde gäller begäran om att den person som är föremål för åtalet ska höras, är det riktigt att artiklarna 10.2 c och 24.1 andra stycket i direktiv 2014/41 uttryckligen anger att förhör med en misstänkt eller tilltalad är en av de åtgärder som kan bli föremål för en europeisk utredningsorder i den mening som avses i direktivet.

42 Som generaladvokaten påpekat i punkt 41 i sitt förslag till avgörande måste en sådan begäran om hörande, för att kunna omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2014/41, syfta till att inhämta bevis, i den mening som avses i direktivet. Omvänt kan ett förhör som endast syftar till att ge den tilltalade möjlighet att yttra sig över åtalet mot honom eller henne inte anses utgöra en utredningsåtgärd i den mening som avses i direktivet. I förevarande fall ankommer det på den hänskjutande domstolen att fastställa det exakta föremålet för den begäran om hörande av AK som framställts av de spanska rättsliga myndigheterna.

43 För att ge den hänskjutande domstolen ett fullständigt svar ska det först och främst preciseras att om denna begäran om hörande inte hade till syfte att inhämta bevis, skulle de franska myndigheterna inte lagligen ha kunnat efterkomma de spanska rättsliga myndigheternas beslut med stöd av direktiv 2014/41.

44 Om nämnda begäran om hörande däremot syftade till att samla in bevisning och om de spanska rättsliga myndigheterna i det beslut som är aktuellt i det nationella målet hade angett att det enligt nationell rätt var möjligt att höra AK först efter delgivningen av åtalsbeslutet, skulle det, med avvikelse från vad som angetts i punkt 37 ovan, anses att en sådan delgivning kunde begäras genom en europeisk utredningsorder. Det följer nämligen av artikel 9.2 i direktiv 2014/41 att den verkställande myndigheten i princip är skyldig att iaktta de formaliteter och förfaranden som uttryckligen anges av den utfärdande myndigheten.

45 I det sistnämnda fallet skulle således de franska rättsliga myndigheterna, utan att det påverkar de skäl för att vägra erkännande, vägran och uppskov som föreskrivs i direktiv 2014/41, i princip ha varit skyldiga att verkställa det beslut som är aktuellt i det nationella målet i den del det avsåg såväl delgivningen av åtalsbeslutet mot AK som hörandet av AK, med undantag för det beslut om häktning och ställande av borgen som var förenat med detta beslut.

46 Ett sådant delvist verkställande av det beslut som är aktuellt i det nationella målet hade emellertid endast kunnat ske efter det att de franska myndigheterna, i enlighet med artikel 9.6 i direktiv 2014/41, hade kontrollerat hos de spanska myndigheterna att dessa inte motsatte sig att ansökan verkställs endast delvis.

47 Det framgår nämligen av skyldigheten till lojalt samarbete i artikel 4.3 första stycket FEU att de myndigheter som utfärdar och verkställer en europeisk utredningsorder, för att säkerställa ett effektivt straffrättsligt samarbete, fullt ut ska använda sig av de instrument som föreskrivs i direktiv 2014/41 för att främja det ömsesidiga förtroende som ligger till grund för detta samarbete (se, analogt, dom av den 18 april 2023, E.D.L. (Skäl för att vägra verkställighet grundat på sjukdom), C-699/21, EU:C:2023:295, punkterna 45 och 46).

48 Om syftet med den begäran om hörande av AK som avses i punkt 44 i förevarande dom var att samla in bevis och att de spanska myndigheternas beslut i det nationella målet inte innehöll någon sådan uppgift som avses i punkt ovan, skulle de franska myndigheterna, utan att det påverkar de skäl för att vägra erkännande, vägran och uppskov med verkställigheten som föreskrivs i direktiv 2014/41, i princip ha varit skyldiga att bifalla denna enda begäran om hörande, efter att ha kontrollerat hos de spanska rättsliga myndigheterna att dessa inte motsatte sig att begäran verkställs endast delvis.

49 Av det ovan anförda följer att artiklarna 1 och 3 i direktiv 2014/41 ska tolkas på följande sätt:

– Ett beslut genom vilket en rättslig myndighet i en medlemsstat anmodar en rättslig myndighet i en annan medlemsstat att delge den berörda personen ett åtalsbeslut utgör inte i sig en europeisk utredningsorder i den mening som avses i det direktivet.

– Ett beslut genom vilket en rättslig myndighet i en medlemsstat begär att en rättslig myndighet i en annan medlemsstat ska häkta en person för andra ändamål än de som anges i artiklarna 22 och 23 i det direktivet, eller ålägga den personen att ställa borgen, utgör inte en europeisk utredningsorder i den mening som avses i samma direktiv.

– Ett beslut genom vilket en rättslig myndighet i en medlemsstat begär att en rättslig myndighet i en annan medlemsstat ska bereda en person tillfälle att yttra sig över de omständigheter som anges i åtalet mot honom eller henne utgör en europeisk utredningsorder i den mening som avses i direktiv 2014/41, i den mån begäran om hörande syftar till att inhämta bevis.

Rättegångskostnader

50 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Artiklarna 1 och 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU av den 3 april 2014 om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området

ska tolkas så,

– **att ett beslut genom vilket en rättslig myndighet i en medlemsstat anmodar en rättslig myndighet i en annan medlemsstat att delge den berörda personen ett åtalsbeslut inte i sig utgör en europeisk utredningsorder i den mening som avses i det direktivet, och**

– **att ett beslut genom vilket en rättslig myndighet i en medlemsstat begär att en rättslig myndighet i en annan medlemsstat ska häkta en person för andra ändamål än de som anges i artiklarna 22 och 23 i det direktivet, eller ålägga den personen att ställa borgen, inte utgör en europeisk utredningsorder i den mening som avses i samma direktiv, men**

– **att ett beslut genom vilket en rättslig myndighet i en medlemsstat begär att en rättslig myndighet i en annan medlemsstat ska bereda en person tillfälle att yttra sig över de omständigheter som anges i åtalet mot honom eller henne utgör en europeisk utredningsorder i den mening som avses i direktiv 2014/41, i den mån begäran om hörande syftar till att inhämta bevis.**

Underskrifter